

**QORTI TAL-MAGISTRATI (GHAWDEX)
GURISDIZZJONI SUPERJURI
SEZZJONI GENERALI**

MAGISTRAT DOTTOR PAUL COPPINI LL.D.

Rikors Ġuramentat Numru: 44/2017 PC

Kenneth Paul Galea

vs

Harbour Management Limited

Illum l-Erbgha, 10 ta' April 2019

Il-Qorti,

Rat ir-Rikors Ġuramentat li permezz tiegħu l-attur, wara li ppremetta:

1. Illi l-esponenti jikri spazju ġewwa l-Marina fl-Imgarr, Ghawdex mingħand s-socjetà intimata;
2. Illi permezz ta' ittra datata 21 ta' April 2017 mibgħuta minn ċertu Gennaro Xerri, Marina Manager għan-nom tas-socjetà konvenuta, liema ittra tinsab annessa u mmarkata "Dok KG1" ir-rikorrenti ġie akkużat b'serq u arbitrarjament infurmat li qed tiġi itterminata l-lokazzjoni sureferità;
3. Illi sussegwentament u mingħajr ebda ammissjoni tal-allegazzjoni misjuba fl-istess ittra u mingħajr aċcettazzjoni tat-terminazzjoni r-rikorrenti ipproċeda jnehhi d-dgħajsa minn ġewwa l-Marina u dana purament sabiex jevita problemi ulterjuri mas-socjetà intimata;
4. Illi r-rikorrenti jiċhad bil-qawwa kollha li huwa seraq xi oġġetti. Huwa jtenni li huwa issellef katina bl-intenzjoni li jerga jirritornaha lura kif filfatt huwa aghmel;
5. Illi l-aġir tar-rikorrenti huwa illeċitu stante illi m'hemm l-ebda lok għat-terminazzjoni tal-lokazzjoni de quo. Fil-każ odjern ma hemm ebda *material breach* tal-kuntratt

sureferit stante li l-incident tal-katina ma jikser ebda obbligi kuntrattwali li jemanaw mill-istess kuntratt;

6. Illi a fortiori, anke jekk dato non concesso l-incident tal-katina filfatt jammonta għal ksur tal-obbligi kuntrattwali, dan il-ksur gie ratifikat fi żmien seba' t'ijiem u b'hekk ai termini tal-klawsola 14.1 tal-Berthing Rules and Regulations 2015/2016 ma hemm ebda lok għat-terminazzjoni;
7. Illi di più, ufficċjali impjegati tas-soċjeta' intimata aċċedew fuq id-dgħajsa tar-rikorrenti u ipprocedew sabiex jifthū u jqallbu f'kompartmenti ġewwa l-istess dgħajsa mingħajr il-permess tar-rikorrenti. Jirriżulta ukoll li ttiehdu shackles propjeta' tar-rikorrenti mingħajr il-kunsens jew awtorizzazzjoni tiegħu bi ksur flagranti tal-liġi;
8. Illi l-esponenti ipprotesta ruħu permezz ta' Protest Ġudizzjarju tat-12 ta' Mejju 2017 bin numri ta' referenza 16/2017, liema Protest intlaqa' b'Kontro-Protest Ġudizzjarju tat-18 ta' Mejju 2017 ref: 19/2017 fejn l-intimata żammet ferm il-pożizzjoni tagħha u baqgħet inadempjenti;
9. Ill l-esponenti jaf b'dawn il-fatti personalment u għalhekk kellha issir dina l-kawża.

Talab lis-soċjeta' konvenuta tgħid għaliex m'għandhiex din il-Qorti:

1. Tiddikjara l-aġir tal-intimati sureferit bħala wiehed illeċitu;
2. Tiddikjara t-terminazzjoni indakata fl-ittra tal-intimati tal-21 ta' April 2017 sureferita bħala waħda arbitrarju u mingħajr effett fil-liġi, għaliex mhix skond it-termini tal-kuntratt lokatizzju; u
3. Tiddikjara ukoll li l-lokazzjoni fuq imsemmija għada kurrenti bejn il-partijiet.

Bl-ispejjes inkluż dak tal-Protest Ġudizzjarju sureferit.

Rat ir-Risposta ġuramentata tas-soċjeta' konvenuta li permezz tagħha eċċepiet:

1. Illi t-talbiet attriċi huma kollha nfondati fil-fatt u fid-dritt u għandhom jiġu miċhuda bl-ispejjeż kontra l-attur stante ftehim kunsenswali ċar ta' novazzjoni fir rigward tal-*berthing agreement* anteedementment iffirmit mill-partijiet kontendenti, u b'daqstant ftehim ġdid li jipprovdi, *inter alia*, dwar terminazzjoni tal-istess *berthing agreement* u tneħhija minn naħa tal-attur tad-dgħajsa in kwistjoni mill-post tal-ormeġġjar anteedementment riżervat għalih, tant hu hekk li huwa effettivament neħha l-istess dgħajsa minn hemm;
2. illi inoltri, subordinatament u mingħajr preġudizzju għas-sueċċepit għall-finijiet u l-effetti kollha ta' liġi, ma kien hemm ebda kunsens/liċenzja bil-miktub minn naħa tal-kumpanija eċċipjenti sabiex id-dgħajsa tal-attur bin-numru ta' reġistrazzjoni "S-15875" tkun tista' tiġi ormeġġjata fl-Imgarr Marina.

Salv kwalunkwe eċċezzjoni ulterjuri permessa mill-ligi.

Rat id-digriet tagħha tal-15 ta' Jannar 2019 fejn halliet il-kawża għal-lum għas-sentenza.

Rat in-Noti tal-Osservazzjonijiet rispettivi tal-kontendenti.

Rat l-atti l-oħra tal-kawża, inklużi l-affidavits prodotti, ix-xhieda mismugħa u d-dokumenti esebiti.

Ikkunsidrat:

Illi permezz ta' din il-kawża l-attur qed jikkontesta terminazzjoni allegatament arbitrarja ta' kuntratt ta' rmiġġ li huwa kellu fil-Marina tal-Imġarr, Ghawdex, operata mis-soċjeta' konvenuta. Is-soċjeta' konvenuta tgħid li dan il-kuntratt gie terminat permezz ta' novazzjoni li saret meta l-attur aċċetta li jneħhi d-dgħajsa tiegħu mill-post allokat għall-irmigġ tagħha.

Ġara illi fis-16 ta' Jannar 2017 il-kontendenti dahlu f'kuntratt ta' sena rinovabbli awtomatkament minn sena għall-oħra, b'effett mill-1 ta' Jannar 2017, li bih l-attur kera spazju ta' rmiġġ għad-dgħajsa tiegħu fil-Marina operata mis-soċjeta' konvenuta fix-Xatt tal-Imġarr, Ghawdex.¹ B'ittra datata l-21 ta' April 2017 is-soċjeta' konvenuta nformat lill-attur li kienet qed tittermina din il-lokazzjoni b'effett immedjat, in segwitu għal dak li rreferiet bhala serq ta' oġġetti proprjeta' ta' terzi minn opra oħra tal-baħar rmiġġjata fl-istess Marina. Infurmatu wkoll li kien sar rapport dwar il-każ lill-Pulizija.² F'inqas minn tmienja u erbghin siegħa l-attur rritorna dawn l-oġġetti li huwa jinsisti li kien issellef biss u mhux seraq.

L-attur, mingħjar ma jammetti ebda htija, jikkontendi li fi kwalunkwe każ l-istess kuntratt kien jikkonċedi l-fakolta lil min ikun b'xi mod kiser xi kondizzjoni tal-kuntratt, li dan seta' jirrimedjah fi żmien sebat ijiem mill-akkadut, kif fil-fatt ġara meta l-oġġetti in kwistjoni ġew ritornati.³ Is-soċjeta' konvenuta pero' tinsisti li l-kuntratt ma kienx għadu viġenti, u allura l-attur ma setax jibbenefika minn xi fakolta' konċessa permezz tiegħu, ġialadarba l-attur in segwitu għall-ittra li ntbghatitlu qabad u minn jeddu neħha d-dgħajsa tiegħu mill-irmigġ allokat għalih. It-teżi tagħha hija li dan il-fatt waħdu jikkostitwixxi novazzjoni li permezz tagħha l-partijiet ftehm u li jiġi terminat dan il-kuntratt.

Fil-ligi tagħna n-novazzjoni hija regolata bl-artikoli 1179 – 1189 tal-Kodiċi Ċivili. L-artikolu 1179 jistipula li hemm novazzjoni:

(a) Meta d-debitur jagħmel mal-kreditur tiegħu dejn ġdid, u dan jiġi mqieghed flok il-qadim, illi jispiċċa;

¹ Ara kopja vera ta' dan il-kuntratt esebita mis-soċjeta' konvenuta a fol. 106 - 122 tal-proċess;

² Ara kopja ta' din l-ittra esebita bhala Dok. KG 1 a fol. 4 tal-proċess;

³ Ara klawnsola 14.1 tal-kuntratt

- (b) Meta d-debitur ġdid jiġi mqiegħed flok il-qadim, illi jiġi mehlu mill-kreditur;
- (c) Meta bis-saħħa ta' obligazzjoni ġdida, kreditur ġdid jiġi mqiegħed flok il-qadim, li lejha id-debitur jiġi mehlu.

L-artikolu 1189(2) imbagħad jispjega li **n-novazzjoni mhix prezunta; l-intenzjoni li ssir għandha tidher biċ-ċar.**

L-awtur citat mis-soċjeta' konvenuta stess fin-Nota tal-Osservazzjonijiet tagħha jgħalliem li:

“La novazione non in altro consiste se non nella sostituzione di una nuova obbligazione ad altra precedente, che, col sorgere di questa, rimane estinta. Tre elementi pertanto sono indispensabili a costituire novazione, vale a dire: un' obbligazione precedente, un'obbligazione nuova, e la volonta' delle parti di sostituire questa seconda obbligazione alla prima... L'esistenza di una precedente obbligazione e di una nuova non costituiscono novazione, se manchi la volonta' delle parti di sostituire questa a quella. Tale volonta'... non si presume, ma deve chiaramente risultare dall'atto. Perche' la novazione non si presume? Perche ogni novazione contiene implicita una rinuncia alla precedente obbligazione e le rinunce non si presumono mai; come la rinuncia deve essere chiaramente dimostrata, cosi' del pari la volonta' delle parti di effettuare la novazione deve chiaramente risultare dall'atto, ne' puo' stabilirsi per via di presunzione. Cio' pero' non vuol dire che le parti debbono esplicitamente dichiarare nell'atto la loro volonta' di effettuare la novazione... imperocche' la volonta' di novare puo' chiaramente risultare, quantunque non esplicita, ma contenuta implicitamente e necessariamente nelle convenzioni intervenute tra le parti e nelle relative circostanze di fatti.”⁴

Fil-ġurisprudenza lokali ngħid f'dan ir-rigward li:

“In-novazzjoni hi di stretto diritto, ma tistax tigi presunta, imma trid tirrizulta kjarament, madankollu l-Ligi ma tebtiegħ xi kliem solenni sabiex din isebb, basta li l-volonta' li ssebb in-novazzjoni tkun tirrizulta mill-fatt jew mill-kliem tal-partijiet. In-novazzjoni ma hi qatt prezunta, u fid-dubbru għandha tkun eskluza. L-animus novandi, jekk ma jkunx espress, irid jirrizulta b'mod ċar u univoku.”⁵

Issa fil-każ in eżami ma jirriżluta li kien hemm ebda ftehim bil-miktub li permezz tiegħu għet terminata din il-kirja. Lanqas ma gie ppruvat li ta' l-inqas kien hemm xi ftehim verbali f'dan is-sens. Is-soċjeta' konvenuta qegħdha biss tinterspreta l-aġir tal-attur meta neħħa d-dgħajsa tiegħu mill-irmigg' allokati lilha in segwitu għall-ittra li ntbgħatet lilha bħala aċċettazzjoni implicita tiegħu li l-kuntratt jiġi terminat. Apparti l-fatt li huwa dubbjuż kemm dan l-aġir unilaterali tal-attur jista' jiġi nterspretat bħala ftehim ta' novazzjoni fis-sens imfisser mil-ligi ta' relazzjoni bejn debitur li għandu jagħti u kreditur li għandu jircēvi, l-attur jinsisti li huwa neħħa d-dgħajsa biex jevita l-komplicazzjonijiet. Dan fid-dawl ukoll li kien sar rapport lill-Pulizija u kienu sejrini anke jittieħdu proċeduri kriminali fil-konfront tiegħu.⁶ Terġa' l-fatt mhux kontestat li l-attur zamm fil-pussess tiegħu iċ-

⁴ Ricci: Corso Teorico-Pratico di Diritto Civile; ed. 1886, vol. VI para. 285, 287, pag. 376 -378

⁵ Prim' Awla; V. Buhagiar noe. Vs Dr. N. Arrigo et noe., 9.10.2003; ara wkoll Appell: HSBC Bank (Malta) Plc vs Pirella Supermarkets Ltd., 29.04.2016

⁶ Ara t-tielet paragrafu tar-Rikors Guramentat tiegħu, u deposizzjoni tiegħu in kontro-eżami a fol. 92- 93

čavetta tal-*gate* tal-*pontoon* li miegħu kien jorbot id-dgħajsa tiegħu, u li ma ntqal xejn dwar xi rifiżjoni tal-parti mill-kera ta' sena mhallsa bil-quddiem mill-attur u li setgħet kienet dovuta lilu, in vista tal-allegata terminazzjoni qabel il-waqt,⁷ ikomplu jimmilitaw kontra t-teżi li hawnhekk seħħet xi novazzjoni bhal ma qed tippretendi s-socjeta' konvenuta.

F'dawn ič-cirkostanzi, u fid-dawl tad-dottrina u ġurisprudenza čcitata, jeżisti għalhekk dubbju kemm tassew seħħet in-novazzjoni pretiżza mis-socjeta' konvenuta bis-sempliči fatt tat-tneħħija tad-dgħajsa tal-attur mill-irmigġ tagħha.

Għaldaqstant tiddečidi l-kawza billi, filwaqt illi tičhad l-ecččzzjoni tas-socjeta' konvenuta, tilqa' t-talbiet attrici u:

1. Tiddikjara l-aġir tas-socjeta' konvenuta bħala wieħed illecitu;
2. Tiddikjara t-terminazzjoni indikata fl-ittra tagħha tal-21 ta' April 2017 bħala waħda arbitrarja u mingħajr effett fil-liġi, għaliex mhix skont it-termini tal-kuntratt lokatizzju tas-16 ta' Jannar 2017; u
3. Tiddikjara wkoll li l-lokazzjoni msemmija għadha kurrenti bejn il-partijiet.

Bl-ispejjeż, inkluż dak tal-Protest Ġudizzjarju tat-12 ta' Mejju 2017, kontra s-socjeta' konvenuta.

(ft) Paul Coppini
Maġistrat

(ft) Silvio Xerri
D/Reġistratur

Vera Kopja

Għar-Reġistratur

10.04.2019 - Sup44.2017 - Galea Kenneth Paul vs Harbour Management Limited
1511

⁷ Ara ričevuta esebita mill-attur mal-affidavit tiegħu, bħala Dok .KG 4 a fol. 11